

EL POBLE CATALA

REDACCIÓ
i ADMINISTRACIÓ:
16, Avenue Hoche
PARIS VIII^e

SETMANARI DELS CATALANS A FRANÇA

ABONAMENTS: 1 a. 6 m. 3 m.
França 40 25 15
Union postale. . 60 37'50
Altres països. . . 75 45



SABIN D'ARANA-GOIRI

precursor

25 de Novembre. Dia d'evocació patriòtica per a Euzkadi. Aquest any, a París, ens hem volgut recollir en meditació amb els bascos que no han tingut la dissort de perdre l'amor a la seva terra, a aquella terra humida i fèrtil, de cels grisos i de mars verdes, de gent honesta i costums bells, d'es-

tudi i de treball, de cristianisme i de llibertat. 25 de Novembre. Aniversari de la mort de Sabin d'Arana Goiri. Dia de meditació sobre les seves idees, sobre l'activitat d'aquell home cristià, demòcrata, nacionalista i universalista. En un moment de la tragèdia que viuen els nostres pobles, i enmig de la que afecta a Europa i impressiona el món; en la calma trista — que és la tònica de l'exili —, hem volgut evocar els pensaments i les idees de Sabin d'Arana, i ens apareixen com a veritats intangibles, úniques que ens poden conduir a la pau del món. Respecte a la persona humana, llibertat dels pobles, lligams d'universalitat, civilització, conjunt de valors espirituals i humans amb llurs respectives característiques, constant superació, de cara sempre al progrés. Sabin d'Arana, per predicar aquestes veritats, per demanar la llibertat del seu poble, per clamar per la llibertat dels homes, perdé la seva i donà la vida.

Sabin d'Arana Goiri volia la llibertat del seu poble. Pel bé d'Euscadi; no per a conquerir, sinó per a reconquerir-se; no per a matar, sinó per a revivre en una renaixement base; no per créixer, per conquesta, cap als costats, sinó per a elevar-se enlaire per superació. Sabin d'Arana volia la llibertat del seu poble perquè Euzkadi recobrés l'essència de la seva pròpia vida; perquè recuperés la seva dignitat nacional; perquè els bascos poguessin continuar vivent en homes lliures; perquè la Pàtria, novament en possessió dels costums que li eren propis, de la seva llengua, de les seves institucions, del seu concepte cristià de la vida, seguís el camí de perfecció, cap aquelles altures de les quals espera rebre'n sempre l'orientació.

■ ■ ■

En els començaments d'aquest segle, Sabin d'Arana Goiri escrivia una carta en la qual parlava de nosaltres, dels catalans. I parlava de compenetració, de solidaritat, d'unió d'inquietuds i de destins; no solament per a obtenir realitats immediates, pròximes, d'alliberament, sinó per a treballar en comú, per a constituir federacions de pobles, per a establir una intel·ligència que, respectant les peculiars característiques de cada nacionalitat, preparés les bases d'entesa entre elles, grans o petites — que això no ha de comptar — en un sentit d'universalitat, de germanor, de compenetració entre tots els pobles lliures del món.

Sabin d'Arana Goiri sabia, i ho predicava, que pretendre tractar per igual, amb les mateixes lleis, les múltiples varietats de la Naturalesa, constituïa un fet absurd, artificios i trist; que calia establir la carta política del món d'acord amb la bellesa i alegre varietat de tots els pobles, respectant llur existència i particularitat. Que els pobles es podien unir en una convenient ordenació per a una millor subsistència de tots plegats. Conservant, però, cadascun, la llibertat, la respectiva personalitat, les pròpies característiques, tot, en fi, el que constitueix el fet nacional.

Sabin d'Arana Goiri, cristià, vivia sota el signe de la civilització cristiana i en nom d'ella exigia de cada home el respecte i l'amor al pròxim; demòcrata, era enemic de tota tirania; nacionalista, demanava la llibertat del seu poble; universalista, predicava la unió de tots.

Per demanar, fou empresonat i perdé la vida.

En l'aniversari de la seva mort, és bo de recordar les doctrines i l'obra d'aquest precursor. I, desterrats, pensant en la tragèdia dels nostres pobles i en la que viu Europa, alhora que homenatgem devotament i emocionats la memòria d'aquest patriota euscar, ens plau de constatar com els homes de bona voluntat, que en aquests moments regeixen els destins del món, volen ordenar-lo, l'endemà de la tragèdia, sota els signes que informaren tota l'acció de Sabin d'Arana Goiri: civilització, respecte a la personalitat humana, llibertat dels pobles, universalitat.

